

Jaarverslag 2025

Deel 1: Verslag van werkzaamheden

Deel 2: Jaarrekening

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Deel 1: Verslag van werkzaamheden	4
1 Jaaroverzicht 2025.....	5
2 Toelichting op onderzoekswerkzaamheden in 2025	6
2.1 <i>Behandeling in 2024 gepubliceerde onderzoeken</i>	<i>6</i>
2.2 <i>In 2025 gepubliceerde onderzoeken</i>	<i>7</i>
2.3 <i>In 2025 uitgevoerde, maar nog niet gepubliceerde onderzoeken.....</i>	<i>9</i>
2.4 <i>Overige werkzaamheden</i>	<i>9</i>
3 Wat hebben we bereikt in 2025?	11
3.1 <i>PS ondersteunen in kaderstellende en controlerende rol.....</i>	<i>11</i>
3.2 <i>Doorwerking in besluitvorming en uitvoering.....</i>	<i>11</i>
3.3 <i>Aandacht in de media</i>	<i>13</i>
4 Onze organisatie in 2025	15
5 Verplichte paragrafen en toelichting op de jaarrekening.....	16
5.1 <i>BBV-paragrafen.....</i>	<i>16</i>
Deel 2: Jaarrekening 2025	18

Voorwoord

Het jaar 2025 markeert voor de Zuidelijke Rekenkamer de overgang naar een nieuw bestuur: Albert Meijer is aangetreden als nieuw bestuurslid en de benoeming van Miriam Nienhuis-Van Doremaele als nieuw bestuurslid en voorzittersrol is afgerond. Dit onder leiding van de adviescommissie van de rekenkamer. Binnen deze bestuurlijke dynamiek heeft de rekenkamer haar kerntaak, het onderzoeken van de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde bestuur, onverminderd kunnen voortzetten. In dit jaarverslag leggen we daar graag verantwoording over af.

Voor de provincies Noord-Brabant en Limburg zijn in 2025 onderzoekswerkzaamheden uitgevoerd over enkele maatschappelijk en politiek belangrijk thema's: drinkwater (beide provincies), wonen (beide provincies), ondermijning (provincie Noord-Brabant) en circulaire economie (provincie Limburg). Met de gepubliceerde en behandelde rapporten geven we PS inzicht in de resultaten van het provinciale beleid en de mogelijkheden en wenselijkheden van bijsturing.

Naast de reguliere onderzoeken heeft de rekenkamer in 2025 nog een rekenkamerbrief uitgebracht over enkele grotere investeringen van de provincie Limburg, voorafgaand aan de behandeling in PS van een nieuw investeringskader. Hierin zijn lessen van eerder rekenkameronderzoek samengevat en geactualiseerd. Dit in lijn met onze ambitie om de bruikbaarheid en doorwerking van onze onderzoeken verder te vergroten.

Tot slot heeft de rekenkamer in 2025 verkennend onderzoek gedaan naar "Duale dynamiek en toerusting PS". Dit zoals aangekondigd in het werkprogramma en met het doel een reflectie te geven op het ruim 20 jaar bestaan van het duale bestel en de vraag in hoeverre PS goed toegerust zijn om hun rol daarin goed te vervullen.

Naast de uitgevoerde onderzoeken geeft dit jaarverslag informatie over reguliere werkzaamheden daaromheen, zoals de eigen bestuursvergaderingen, contacten met collega rekenkamers en vertegenwoordigers van de provincies Noord-Brabant en Limburg. We geven hiermee een totaalbeeld van hetgeen de rekenkamer heeft gedaan en bereikt in 2025, binnen de inhoudelijke en financiële kaders die beide Staten daarvoor hebben gesteld.

Ir. M. (Miriam) Nienhuis-van Doremaele MCM
Voorzitter

Dr. N.A.C. (Ard) Schilder
Directeur-secretaris

Deel 1: Verslag van werkzaamheden

1 Jaaroverzicht 2025

Het totaalbeeld van de in 2025 behandelde en uitgevoerde onderzoeken en overige activiteiten is als volgt:

Tabel 1 Onderzoeken en activiteiten 2025

Behandeling in 2024 gepubliceerde onderzoeken	Behandeling in Provinciale Staten (PS)
Drinkwater Noord-Brabant	17 januari oordeelsvormend ¹ , 31 januari besluitvormend
Drinkwater Limburg	17 januari infosessie, 24 januari oordeelsvormend, 7 februari besluitvormend
In 2025 gepubliceerde onderzoeken	Publicatie en behandeling
Woningbouwopgave Noord-Brabant	Publicatie 27 maart, 9 mei inloopsessie en informerend, 29 augustus oordeelsvormend, 19 september besluitvormend
Woningbouwopgave Limburg	Publicatie 25 juni, 5 september oordeelsvormend, 19 september besluitvormend
Ondermijning Noord-Brabant	Publicatie 2 december, 16 januari 2026 inloopsessie en informerend, gepland 27 februari 2026 oordeelsvormend, 13 maart 2026 besluitvormend
In 2025 in uitvoering genomen onderzoeken	Geplande publicatie
Toerusting PS Noord-Brabant en Limburg	Publicatie gepland maart 2026
Circulaire economie Limburg	Gepubliceerd 22 januari 2026, geplande oordeelsvormende behandeling 10 april 2026, geplande besluitvorming 8 mei 2026
Overige werkzaamheden in 2025	
Publicatie rekenkamerbrief Investeringskader Limburg	
Advisering en betrokkenheid bij selectie nieuwe bestuursleden	
Bestuursvergaderingen (12)	
Opstellen jaarstukken 2024	
Opstellen begroting 2026	
Afstemming werkprogramma 2026 in commissies Limburg en Noord-Brabant	
Opstellen werkprogramma 2026	
Reguliere afstemming met griffies en provinciale organisaties	
Uitwisseling en intervisie met Algemene Rekenkamer, andere provinciale en lokale rekenkamers	

¹ Op 4 oktober 2024 vond eerst een inloopsessie plaats en vervolgens werd het onderzoek informerend behandeld.

2 Toelichting op onderzoekswerkzaamheden in 2025

In dit hoofdstuk lichten we de uitgevoerde onderzoeken en activiteiten uit het hiervoor gegeven jaaroverzicht toe. We maken daarbij onderscheid naar:

- Behandeling van eerder gepubliceerde onderzoeken (paragraaf 2.1)
- Onderzoeken die in 2025 zijn gepubliceerd (paragraaf 2.2)
- Onderzoeken die in 2025 in uitvoering zijn genomen, maar nog niet gepubliceerd (paragraaf 2.3)
- Overige werkzaamheden (paragraaf 2.4)

2.1 *Behandeling in 2024 gepubliceerde onderzoeken*

Drinkwater Noord-Brabant en Limburg

De Zuidelijke Rekenkamer heeft in 2024 uitgebreid onderzoek gedaan naar de drinkwatervoorziening in zowel Noord-Brabant als Limburg. De gepubliceerde rapporten van deze onderzoeken zijn begin 2025 behandeld in PS van zowel Noord-Brabant als Limburg. Aanleiding voor de rekenkamer om dit onderwerp te onderzoeken vormden berichten dat de drinkwatervoorziening steeds meer onder druk staat. Economische activiteit, bevolkingsgroei en klimaatverandering spelen daarbij een rol. De gepubliceerde rapporten van de rekenkamer laten zien dat zowel in Noord-Brabant als Limburg de drinkwatervoorziening en de realisatie van bijbehorende doelen inderdaad onder druk staat. In Noord-Brabant zitten de knelpunten met name op de beschikbaarheid, in Limburg op de kwaliteit.

In Noord-Brabant vond er voor het eerst een inloopsessie plaats met Statenleden. Tijdens deze sessie konden zij in besloten kring (technische) vragen stellen aan de rekenkamer over het rekenkamerrapport (4 oktober 2024). Later op die dag gaf de rekenkamer een presentatie over het onderzoek tijdens een informerende themabijeenkomst van PS. Vervolgens werd het rapport oordeelsvormend behandeld in een themabijeenkomst (17 januari 2025) en vond besluitvorming plaats in de PS-vergadering (31 januari 2025). Zowel de gedeputeerde als de Statenleden onderstreepten het belang van het onderzoek en het belang en de urgentie van het thema. Tijdens de bijeenkomsten bleek er waardering voor het onderzoek en grote betrokkenheid bij zowel GS als PS. Vanuit PS werden vele vragen gesteld en het onderzoek leidde op onderdelen ook tot inhoudelijk debat over drinkwater. Het onderzoek heeft geholpen om het over de juiste dingen te hebben met PS, zo is achteraf vanuit de provinciale organisatie aangegeven. Ook werd aangenomen de motie Drinkwater besparen door toepassen grijs water en hemelwater in gebouwen. Vanuit twee fracties zijn technische vragen gesteld en door één fractie schriftelijke vragen. De aanbevelingen uit het rekenkamerrapport zijn unaniem aangenomen door PS.

In Limburg is het rapport van de rekenkamer behandeld in de Statencommissie Leefomgeving (LEO, 24 januari 2025) en de PS-vergadering (7 februari 2025). Zowel de gedeputeerde als de Statenleden onderstreepten het belang van het onderzoek en het thema. Ondanks dat de situatie in Limburg beter is dan in andere delen van het land, blijkt uit de behandeling dat zij de (in het rapport beschreven) kwetsbaarheid en de urgentie van drinkwater goed beseffen. De aanbevelingen uit het rekenkamerrapport zijn unaniem aangenomen door PS.

2.2 In 2025 gepubliceerde onderzoeken

Woningbouwopgave Noord-Brabant en Limburg

De situatie op de woningmarkt staat maatschappelijk en politiek sinds enkele jaren hoog op de agenda. Tekort aan woningen, hoge huizenprijzen en schaarste aan betaalbare woningen vormen structurele problemen. Het Rijk en medeoverheden hebben daarom stappen gezet om de regie op de woningmarkt te versterken, passend bij de grondwettelijke taak om te zorgen voor voldoende woongelegenheden. De Zuidelijke Rekenkamer heeft onderzoek gedaan naar de situatie in de provincies Noord-Brabant en Limburg en de wijze waarop specifiek de provincies hun rol hebben vervuld.

Uit het onderzoek voor Noord-Brabant blijkt dat er zowel meer duidelijkheid en stabiliteit in de leidende doelen en afspraken voor de woningbouw nodig zijn, als meer transparantie over gehanteerde uitgangspunten voor demografische ontwikkelingen. De realisatie van de doelen en afspraken staat onder druk. Om de ambities waar te kunnen maken is er ruimte en noodzaak voor meer provinciale regie (in coördinerende en ondersteunende zin). De beoogde *Wet Versterking regie volkshuisvesting* vraagt daar ook om. Verder behoeft het inzichtelijk maken van de voortgang verbetering. Zo wordt er geen inzicht gegeven in de realisatie van de kwalitatieve doelen. Voor een effectieve aanpak van belemmeringen is meer consensus tussen betrokken partijen nodig over de prioritering en worden door uitvoerende partijen op projectniveau oplossingen gevonden die breder kunnen worden toegepast. Het is van belang dat de provincie haar coördinerende en ondersteunende rol op deze punten voortzet en meer sturend maakt. Het onderzoek werd op 27 maart 2025 gepubliceerd. Op 9 mei vond een inloopsessie plaats met Statenleden en gaf de rekenkamer een presentatie over het onderzoek tijdens een informerende themabijeenkomst van PS. Vervolgens werd het rapport oordeelsvormend behandeld in een themabijeenkomst op 29 augustus en vond besluitvorming plaats in de PS-vergadering van 19 september 2025. GS gaven aan dat ze zich kunnen vinden in de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer en deze hun de nodige aanknopingspunten geven om onze provinciale beleidslijnen te verduidelijken, de regierol te verstevigen en de provinciale rol op het vlak van kennis en onderzoek, monitoring en prognoses te verdiepen en verder te versterken. Tijdens de behandeling van het onderzoek bleek er veel interesse en betrokkenheid. De gedeputeerde deed verschillende toezeggingen en vanuit PS werden vele vragen gesteld (ook schriftelijk door twee partijen) en werden drie amendementen aangenomen. De amendementen hadden betrekking op een robuuste bestuurlijke visie op de gewenste demografische groei, een Brabantse doorvertaling van het rapport Staatscommissie Demografische Ontwikkelingen 2050 en het inzichtelijk maken van gevoeligheden in de ten grondslag liggende prognoses. PS namen de aanbevelingen van de rekenkamer unaniem aan.

Uit het onderzoek in Limburg blijkt dat de provincie op koers ligt om de minimale afspraken over het aantal te bouwen woningen te halen, maar dat de realisatie van extra ambities en kwalitatieve doelen achterblijft. Dit geldt bijvoorbeeld voor voldoende betaalbare woningen. Naar de toekomst toe zijn er verschillende risico's – zoals onvoldoende financiële middelen – die de haalbaarheid van doelen in het algemeen onder druk zetten. De provincie toont zich bewust van het belang van de woningbouwopgave, maar op

onderdelen is er meer duidelijkheid in beleid nodig. Ook vraagt volgens de rekenkamer de inzet in het beleid op bevolkingsgroei door de instroom van mensen van buiten de provincie om een bewuste politieke afweging van voor- en nadelen. Verder kan de provincie de eigen regierol ten aanzien van de woningbouw nog verder versterken. Het provinciaal volkshuisvestingsprogramma en de actualisatie van de eigen omgevingsvisie –beiden gepland voor 2026– bieden mogelijkheden om hier invulling aan te geven. In september hebben PS in Limburg het onderzoek naar de woningbouwopgave behandeld. De timing en actualiteit van het gekozen thema werden gewaardeerd, door zowel GS als PS. De gedeputeerde heeft toegezegd met de aanbevelingen van de rekenkamer aan de slag te gaan en PS te informeren over de aanpak per aanbeveling (uitwerking in de mededeling portefeuillehouder van 7 oktober 2025). PS hebben – door middel van een hamerstuk – besloten om alle aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen.

Ondermijning Noord-Brabant

Leden van PS Noord-Brabant hebben ondermijning genoemd als onderwerp voor rekenkameronderzoek. In reactie hierop heeft de Zuidelijke Rekenkamer in 2024 eerst een vooronderzoek uitgevoerd. Dit om meer zicht te krijgen op een goede afbakening van het onderwerp en de rol van de provincie. De uitkomsten daarvan zijn gedeeld met PS van Noord-Brabant en Limburg. Dit heeft geleid tot een regulier onderzoek voor de provincie Noord-Brabant in 2025. Op verzoek van PS is in het onderzoek ook gekeken naar het functioneren van het samenwerkingsverband Samen Sterk in Brabant (SSiB) en de zogenaamde “Brabantse norm weerbare overheid”. Voor Limburg is prioriteit gegeven aan het onderwerp *Circulaire Economie* (zie hieronder).

De uitkomsten van het onderzoek zijn gepubliceerd in december 2025. Uit het onderzoek blijkt de provincie de afgelopen jaren een nadrukkelijker rol heeft gepakt in het tegengaan van ondermijning, al is een formele rol minder vanzelfsprekend dan voor politie, justitie en gemeenten. De interne weerbaarheid van de provincie is grotendeels op orde, wat blijkt uit de implementatie van de ‘Brabantse norm weerbare overheid’ in de eigen organisatie en de inrichting en toepassing van het Bibob²-beleid. Een integraal overzicht op de voortgang van de Brabantse norm bij alle betrokken partijen ontbreekt echter. Dit is wel van belang om te zorgen dat alle schakels sterk genoeg zijn. Op verschillende thema’s en met verschillende activiteiten en instrumenten ondersteunt de provincie de weerbaarheid van het buitengebied actief (externe weerbaarheid). Dit wordt gewaardeerd door andere partijen in de keten, maar de samenhang in de keten en de effecten zijn beperkt (inzichtelijk). Verschillen in capaciteit en prioriteiten leiden er namelijk toe dat signalen niet altijd worden opgepakt, waardoor resultaten achterblijven en de effectiviteit van de keten als geheel wordt beperkt. Ook zijn onderliggende kwetsbaarheden en knelpunten niet verminderd. De rijksoverheid heeft hier een belangrijke rol in, maar de provincie kan zorgen voor doorzetting van de eigen rol en heroverweging van de eigen aanpak. Behandeling van het rapport in PS vindt plaats in 2026.

² Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur.

2.3 In 2025 uitgevoerde, maar nog niet gepubliceerde onderzoeken

Circulaire economie Limburg

Het onderwerp *Circulaire Economie* stond op de groslijst van de rekenkamer en heeft de rekenkamer in 2025 in uitvoering genomen voor de provincie Limburg. Meerdere fracties van PS konden zich vinden in dit onderwerp, vanwege het belang voor de Limburgse economie en het belang als PS zicht te krijgen op de inhoud en voortgang. Daarbij werd benadrukt dat de focus niet (alleen) op het circulaire aspect zou moeten liggen, maar ook op het economische deel (kansen voor Limburg). Het onderzoek heeft zich gericht op de stand van zaken in de provincie Limburg, de realisatie van provinciale doelen, de invulling van het beleid en de uitvoering daarvan in de praktijk.

Uit het onderzoek blijkt dat circulaire economie zich nog in een beginfase bevindt. De opgave is complex en onder meer afhankelijk van internationale markten en regelgeving. Het ontbreekt nog aan voldoende betrouwbare data om de voortgang goed te kunnen meten. Dit geldt zowel voor circulaire doelen als voor de bijbehorende economische impact. De huidige staat van de transitie vraagt volgens de rekenkamer om een duidelijke focus op leren en ontwikkelen. De rekenkamer ziet dat de provincie al actief bijdraagt via programma's, financiering en samenwerking met partners, maar adviseert om duidelijker prioriteiten en concretere doelen te formuleren en beter inzichtelijk te maken hoe circulariteit bijdraagt aan bredere maatschappelijke opgaven (zoals klimaat, milieu en economische veerkracht). Daarnaast kan de provincie haar rol versterken door circulariteit beter te verankeren in eigen beleid en uitvoering, bijvoorbeeld bij inkoop, ruimtelijk beleid en VTH, en door samen met PS expliciet afspraken te maken over een lerende aanpak.

2.4 Overige werkzaamheden

Rekenkamerbrief nieuw investeringskader Limburg

In november 2025 heeft de rekenkamer een brief aangeboden aan PS Limburg naar aanleiding van de presentatie van een nieuw investeringskader door GS. Het betreft SiS 4.0, wat staat voor Sturing in Samenwerking, versie 4. Vanaf 2019 heeft de Zuidelijke Rekenkamer in meerdere onderzoeken en brieven aandacht besteed aan de investeringen van de provincie Limburg. De belangrijkste lessen daarvan heeft de rekenkamer samengevat en gelegd naast het nieuwe investeringskader SiS 4.0. Tijdens de commissievergadering over SiS 4.0 hebben Statenleden gebruik gemaakt van en veelvuldig verwezen naar de rekenkamerbrief van de rekenkamer. De rekenkamer ziet dit als een goede manier om bij te dragen aan de doorwerking van eerdere onderzoeken en PS handvatten te geven wanneer de actualiteit daarom vraagt.

Adviesrol selectie nieuwe bestuursleden

Zoals genoemd in het voorwoord is 2025 voor de Zuidelijke Rekenkamer een jaar van bestuurlijke vernieuwing geweest, met het aantreden van een nieuw bestuurslid en de benoeming van een nieuwe voorzitter. Het bestuur en de directeur-secretaris van de rekenkamer hebben gedurende het jaar een adviesrol vervuld bij de werving en selectie en deelgenomen aan de daarvoor gevoerde gesprekken met de selectiecommissie en kandidaten. Dit conform de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling van de Zuidelijke Rekenkamer.

Reguliere activiteiten in 2025

Naast de hierboven genoemde bijzondere activiteiten heeft de rekenkamer een aantal reguliere activiteiten uitgevoerd:

- In totaal zijn er 12 vergaderingen van het bestuur van de rekenkamer geweest, waarin de voortgang van onderzoeken is besproken, rapporten zijn vastgesteld en relevante ontwikkelingen binnen en buiten de rekenkamer aan bod zijn gekomen.
- De verantwoording over 2024 en begroting voor 2026 zijn opgesteld. Op de jaarrekening van 2024 is een accountantscontrole uitgevoerd.
- In het najaar van 2025 heeft de rekenkamer het werkprogramma voor 2026 opgesteld, dat is besproken in de Controlemmissie van de provincie Limburg en de Commissie Sturen en Verantwoorden van de provincie Noord-Brabant.
- Met beide provincies is regulier overleg gevoerd op ambtelijk niveau over de voortgang van de onderzoeken van zowel de rekenkamer als de provincie zelf.
- Tot slot heeft de Zuidelijke Rekenkamer bijeenkomsten en activiteiten georganiseerd en/of bijgewoond met de Algemene Rekenkamer, rekenkamers van de andere provincies en de gemeentelijke rekenkamers in Limburg en Noord-Brabant. Dit zowel op bestuurlijk niveau als tussen de onderzoekers van de genoemde rekenkamers.

3 Wat hebben we bereikt in 2025?

De Zuidelijke Rekenkamer heeft als taak het vergroten van de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid van de provincies Limburg en Noord-Brabant. Deze taak is geborgd in de Provinciewet en leidraad voor de rekenkamer in het beoordelen van de eigen effectiviteit. In lijn met de wettelijke taak is de rekenkamer daarbij gericht op het versterken van de kaderstellende en controlerende rol van PS.

3.1 PS ondersteunen in kaderstellende en controlerende rol

Een maatstaf voor de eigen effectiviteit is of de onderwerpen die de rekenkamer kiest gedragen worden door PS en hen ondersteunen in de uitvoering van hun rol. De reacties die de rekenkamer hierover heeft ontvangen en waargenomen in 2025, naast de overname van aanbevelingen, zijn als volgt:

- De onderzoeken naar drinkwater hebben kunnen rekenen op veel belangstelling van PS in zowel Noord-Brabant als Limburg. In Noord-Brabant is voor het eerst gewerkt met een inloopsessie voorafgaand aan de presentatie in PS. De sessie was goed verlopen en druk bezocht. Ook was er tijdens de behandeling van het onderzoek grote betrokkenheid bij PS; ze stelden vele vragen en het onderzoek leidde op onderdelen ook tot inhoudelijk debat over drinkwater. Ook heeft het geleid tot een statenmededeling met een update over het onderwerp. Dat was al 4 jaar geleden. Ook in Limburg was een informele sessie over de resultaten van het onderzoek druk bezocht.
- De onderzoeken naar het onderwerp wonen hebben ook op veel belangstelling kunnen rekenen van PS in zowel Noord-Brabant als Limburg. In Noord-Brabant zijn specifieke hoofdpunten opgepakt, zoals het voeren van debat over de relatie migratie-wonen-werken, het meer inzichtelijk maken van de scenario's waarmee de provincie werkt en onderzoeken van de mogelijkheden van een meer actieve grondpolitiek. In Limburg is bij de behandeling van het rekenkamerrapport de relatie gelegd met de vernieuwing van de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en een pleidooi gehouden voor een herstructureringsfonds.
- De onderzoeken naar ondermijning (Noord-Brabant) en circulaire economie (Limburg) zijn voortgekomen uit voorstellen van PS zelf. De rekenkamer heeft op basis van het eerder gevoerde gesprek met PS gemerkt dat de genoemde onderwerpen op de steun van meerdere fracties kon rekenen en de verzoeken van PS daarom willen honoreren. De rekenkamer heeft gemerkt dat er met interesse is uitgekeken naar de resultaten van beide onderzoeken.

3.2 Doorwerking in besluitvorming en uitvoering

Een andere graadmeter voor de effectiviteit van de rekenkamer is of de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer worden overgenomen door PS en GS en invloed hebben op het beleid van beide provincies. In onderstaand overzicht is opgenomen welke besluiten zijn genomen t.a.v. de conclusies en aanbevelingen van de rekenkamer en welke doorwerking al is te zien.

Tabel 2 Doorwerking gepubliceerde en behandelde onderzoeken 2025

Onderzoek	Behandeling in PS	Doorwerking
Drinkwater Noord-Brabant	31 januari 2025	<ul style="list-style-type: none"> - PS hebben besloten om alle aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen en GS te verzoeken de aanbevelingen aan hun adres over te nemen en PS vóór 1 maart 2025 te informeren over de planning en voortgang hiervan - Statenmededeling 19 november 2024 met een update over het onderwerp (rekenkameronderzoek genoemd). - Statenmededeling 18 maart 2025 Planning en voortgang aanbevelingen - 13 juni 2025 met werkgroep indicatoren van PS voor verantwoording nieuwe/aanvullende indicatoren opgesteld - Capaciteit voor drinkwaterbeleid uitgebreid met 1 fte - Aanstelling projectleider grondwatervergunningen en uitzetten traject circulair waterbeheer 2025-2027 - Memo gedeputeerde 30 juni 2025 Aanbevelingen rond onderwerp grond- en drinkwater. Per aanbeveling wordt aangegeven hoe deze is/wordt opgepakt. M.n. via voorgaande vier punten - Bij behandeling van de begroting 2025 hebben PS twee moties aangenomen aangaande drinkwater (circulair watergebruik versnellen en anders produceren drinkwater)
Drinkwater Limburg	7 februari 2025	<ul style="list-style-type: none"> - PS hebben besloten om alle aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen en GS te verzoeken de aanbevelingen aan hun adres over te nemen en PS over de voortgang te informeren. - Statenmededeling 16 september 2025 Rapportage Kritische succesfactoren bij regionale woondeals
Woningbouwopgave Noord-Brabant	19 september 2025	<ul style="list-style-type: none"> - PS hebben besloten om alle aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen en GS te verzoeken de aanbevelingen aan hun adres over te nemen - Tijdens behandeling in PS werden drie amendementen aangenomen (zie paragraaf 2.2) - 9 september 2025 Voortgang opvolging aanbevelingen in bijlage van Voortgangsrapportage 2025 Uitvoeringsagenda Wonen en werken 2024-2027
Woningbouwopgave Limburg	19 september 2025	<ul style="list-style-type: none"> - PS hebben besloten om alle aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen en GS te verzoeken de aanbevelingen aan hun adres over te nemen en PS over de voortgang te informeren. - Mededeling portefeuillehouder over de aanpak van de aanbevelingen van de rekenkamer (d.d. 7 oktober 2025)
Ondermijning Noord-Brabant	Gepland 13 maart 2026	<ul style="list-style-type: none"> - Hierover rapporteren we in het jaarverslag 2026

3.3 Aandacht in de media

De rekenkamer wil onderzoeken doen met maatschappelijke relevantie en daar breed verantwoording over afleggen. Aandacht in de media voor de onderzoeken van de rekenkamer zijn daarvoor een graadmeter. Onderstaand een overzicht van de berichten die in 2025 zijn verschenen in de media over onderzoeken van de rekenkamer.

Tabel 3 Zuidelijke Rekenkamer in de media

Mediaoverzicht 2025		
15-01-2025	Drinkwatercrisis dreigt dringend actie nodig om tekorten te voorkomen. Genoemd wordt ZRK onderzoek drinkwater.	https://www.omroepbrabant.nl/nieuws/4625714/drinkwatercrisis-dreigt-dringend-actie-nodig-om-tekorten-te-voorkomen
19-01-2025	Een drinkwatercrisis dreigt maar ... Genoemd wordt ZRK onderzoek drinkwater.	https://www.limburger.nl/regio/limburg/een-drinkwatercrisis-dreigt-maar-we-gebruiken-spa-blauw-in-de-vaatwasser-en-chaudfontaine-onder-de-douche/34780556.html?utm_medium=referral&utm_campaign=share
29-03-2025	Brabantse nieuwbouw vereist assertievere provincie. Genoemd wordt ZRK onderzoek wonen.	https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/brabantse-nieuwbouw-vereist-assertievere-provincie
02-06-2025	Provincie start nieuwe zoektocht naar windmolenlocaties, tegenstanders worden wakker door kaartje met zoekgebieden: 'Wij blijven strijden' Genoemd wordt ZRK onderzoek energietransitie.	https://www.limburger.nl/regio/limburg/provincie-start-nieuwe-zoektocht-naar-windmolenlocaties-tegenstanders-woorden-wakker-door-kaartje-met-zoekgebieden-wij-blijven-strijden/69489810.html?utm_medium=referral&utm_campaign=share
25-06-2025	Wooncrisis dwingt Limburg tot scherpere keuzes huizen moeten betaalbaarder. Genoemd wordt ZRK onderzoek wonen.	https://www.l1nieuws.nl/nieuws/2938308/wooncrisis-dwingt-limburg-tot-scherpere-keuzes-huizen-moeten-betalbaarder
25-06-2025	Betaalbare woningen die in onze provincie zijn gebouwd veel te duur voor Limburgers. Genoemd wordt ZRK onderzoek wonen.	https://www.limburger.nl/regio/limburg/betaalbare-woningen-die-in-onze-provincie-zijn-gebouwd-veel-te-duur-voor-limburgers-bizar-dat-hier-dezelfde-norm-geldt-als-in-amsterdam/73604890.html
26-06-2025	Rekenkamer over Limburg en Brabant meer regie woningbouw. Genoemd wordt ZRK onderzoek wonen.	https://www.binnenlandsbestuur.nl/ruimte-en-milieu/rekenkamer-over-limburg-en-brabant-meer-regie-woningbouw
11-10-2025	Varen door dikke mist op de Limburgse woningmarkt. Genoemd wordt ZRK onderzoek Wonen	https://www.limburger.nl/regio/maastricht/varen-door-dikke-mist-op-de-limburgse-woningmarkt-of-hoe-we-eigenlijk-niet-zo-goed-weten-waar-we-mee-bezig-zijn/96535270.html?utm_medium=referral&utm_campaign=share
28-11-2025	Minder of zelfs geen water uit de kraan? Waarom dat razendsnel de harde realiteit kan worden in Limburg. Genoemd wordt ZRK onderzoek drinkwater.	https://www.limburger.nl/regio/limburg/minder-of-zelfs-geen-water-uit-de-kraan-waarom-dat-razendsnel-de-harde-realiteit-kan-worden-in-limburg/108263392.html
01-12-2025	Een drinkwatertekort dreigt: iedereen moet bij zichzelf te rade gaan wat hij kan doen om minder water te verbruiken. Genoemd wordt ZRK onderzoek drinkwater.	https://www.limburger.nl/opinie/commentaar/een-drinkwatertekort-dreigt-iedereen-moet-bij-zichzelf-te-rade-gaan-wat-hij-kan-doen-om-minder-water-te-verbruiken/109261949.html
04-12-2025	Afschrikkende werking? Nul ingrepen na 1300 Bibob-controles door provincie. Genoemd wordt ZRK onderzoek ondermijning.	https://www.ed.nl/eindhoven/afschrikkende-werking-nul-ingrepen-na-1300-bibob-controles-door-provincie-ae88c93f/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

16-12-2025	De Limburgse woningmarkt is weliswaar volop in beweging, maar het levert vooral veel dure woningen op. Genoemd wordt ZRK onderzoek wonen.	https://www.limburger.nl/regio/limburg/de-limburgse-woningmarkt-is-weliswaar-volop-in-beweging-maar-het-levert-vooral-veel-dure-woningen-op/113167120.html?utm_medium=referral&utm_campaign=share
23-12-2025	Handhavers in buitengebied zien veel verdachte situaties en zware overtredingen, maar ze hebben geen idee wat de politie er mee doet. Genoemd wordt ZRK onderzoek ondermijning.	https://www.ed.nl/eindhoven/handhavers-in-buitengebied-zien-veel-verdachte-situaties-en-zware-overtredingen-maar-ze-hebben-geen-idee-wat-de-politie-er-mee-doet-a8d7209a/

4 Onze organisatie in 2025

Bestuur

Het bestuur bestond in 2025 uit:

- M.J.M. (Marc) Vermeulen (voorzitter)
- P.J.L. (Nellie) Verbugt (plaatsvervangend voorzitter)
- H.H. (Herman) Sietsma MPA (lid tot 5 februari), A.J. (Albert) Meijer (lid)

Het rooster van aftreden van het bestuur is als volgt:

Bestuurders	Datum benoeming	Duur	Einddatum periode 1	Einddatum periode 2	Functie
Prof. dr. M.J.M. Vermeulen	07-02-2014	6 jaar	07-02-2020		Bestuurslid
	15-07-2016		07-02-2020	07-02-2026	Voorzitter, herbenoemd 29-6-2020
Drs. P.J.L. Verbugt	01-01-2015	6 jaar	01-01-2021		Bestuurslid
	15-07-2016		01-01-2021	01-01-2027	Plaatsvervangend voorzitter, herbenoemd 11-12-2020
Prof. dr. A.J. Meijer	21-03-2025	6 jaar	21-03-2031	21-03-2037	Bestuurslid

Op onze website is een actuele lijst van bezoldigde en onbezoldigde (neven)functies van de leden van het bestuur te vinden.

In 2025 hebben 12 bestuursvergaderingen plaatsgevonden. Daarnaast hebben bestuursleden in 2025 bilaterale gesprekken gevoerd met de Commissarissen van de Koning en individuele gedeputeerden en zijn door hen presentaties in PS gegeven over de uitgevoerde onderzoeken.

Bureau

Voor de uitvoering van haar werkzaamheden beschikt de rekenkamer over een eigen bureau. Het bureau kende in 2025 de volgende samenstelling (in alfabetische volgorde) en wijzigingen:

- J.C.M. (Jeroen) Barte (onderzoeker)
- W.J.C. (Carlo) van den Berg (onderzoeker)
- G.E.M. (Wendy) Ghijsen, (office manager)
- J.A.J. (Janine) Glas (onderzoeker)
- A.G.M. (Astrid) Matheeuwsen (onderzoeker)
- N.A.C. (Ard) Schilder (directeur-secretaris)

5 Verplichte paragrafen en toelichting op de jaarrekening

5.1 BBV-paragrafen

Op het jaarverslag van de rekenkamer zijn van toepassing de bepalingen van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, kortweg BBV. Volgens dit BBV dienen een aantal paragrafen in de verantwoording te worden vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten. Voor de Zuidelijke Rekenkamer zijn alleen de paragrafen weerstandsvermogen, financiering en bedrijfsvoering van toepassing

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de middelen en mogelijkheden die de rekenkamer heeft om onverwachte, niet begrote kosten te kunnen dekken (weerstandscapaciteit) en de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot haar financiële positie.

De rekenkamer heeft over 2025 een licht positief resultaat kunnen bereiken van € 20.821, oftewel 3% van de baten. Als deze worden toegevoegd aan de algemene reserve, staat deze eind 2025 weer op het maximaal toegestane niveau van 15% van de begroting. Daarmee kan de rekenkamer goed onverwachte kosten opvangen. Daarbij geldt dat de grootste kostenpost en risico's de vaste personeelslasten betreffen, waarover in de gemeenschappelijke regeling (artikel 9 lid 8) is bepaald dat de deelnemende provincies in gelijke mate bijdragen aan de financiële consequenties die voortkomen uit personele aangelegenheden zoals onvrijwillig ontslag of langdurig verzuim.

Financiering

De Zuidelijke Rekenkamer wordt in gelijke delen gefinancierd door de provincies Noord-Brabant en Limburg. Per kwartaal worden hun bijdragen in de vorm van een voorschot overgemaakt naar de zakelijke rekening van de rekenkamer. De salarisbetaling en de daarmee samenhangende reiskostenvergoeding vallen onder de administratie van de provincie Noord-Brabant. Deze lasten zijn per kwartaal gefactureerd aan de rekenkamer. Overige lasten zijn rechtstreeks door de rekenkamer betaald.

Bedrijfsvoering

De rekenkamer kent een bestuur en bureau. In 2025 hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling van het bureau. In 2025 is wel een werving- en selectieproces doorlopen voor de werving van een nieuw bestuurslid/voorzitter, ter vervanging van Marc Vermeulen. Het proces heeft plaatsgevonden volgens de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling en onder regie van de adviescommissie van de rekenkamer. De blijvende bestuursleden en directeur-secretaris hebben daarbij een adviserende rol vervuld.

In 2025 heeft geen controle plaatsgevonden van de functionaris gegevensbescherming van de Zuidelijke Rekenkamer. In oktober 2024 is een rapportage uitgebracht over de periode van september 2022 tot en met september 2024. Tevens is toen bepaald dat een nieuwe controle op de naleving van

Algemene verordening gegevensbescherming (Avg) alleen zou hoeven plaatsvinden bij wijzigingen in de werkprocessen van de rekenkamer of bij bijzondere aangelegenheden zoals een datalek. Die hebben in 2025 niet plaatsgevonden.

5.2 Toelichting op de jaarrekening 2025

Stabiel beeld in 2025

De jaarrekening 2025 van de rekenkamer laat een licht positief resultaat zien over 2025 van € 20.821. Dit is 3% van de begroting en geeft aan dat de werkzaamheden grotendeels conform begroting zijn gerealiseerd. Er zijn geen grote afwijkingen per begrotingspost. De relatief hoger uitgevallen algemene kosten (€ 15.108,- gerealiseerd ten opzichte van € 6.984,- begroot, zie bladzijde 9 jaarrekening) hangen samen met de extra uitgaven die zijn gedaan voor een symposium in het voorjaar van 2025, inclusief afscheid van voormalig bestuurslid Herman Sietsma.³

Vanwege het positieve resultaat over 2025 is voldaan aan alle criteria voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Resultaatbestemming

De rekenkamer stelt voor om het positieve resultaat over 2025 toe te voegen aan de algemene reserve. In totaal komt de reserve daarmee uit op 15% van de begroting, wat het maximum is dat is vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling.

³ Het symposium had als titel “De rekenkamer in tijden van pendule-democratie” en behandelde met sprekers en vertegenwoordigers van overheden, rekenkamers en wetenschap de betekenis van actuele bestuurlijke dynamiek op het werk van rekenkamers.

Deel 2: Jaarrekening 2025

Jaarrekening 2025

Zuidelijke Rekenkamer

Eindhoven

15 april 2026

Inhoudsopgave

Jaarrekening

Balans per 31 december 2025	1
Overzicht van baten en lasten over 2025	3
Toelichting op de balans en het overzicht van baten en lasten over 2025	4

<i>Overige gegevens</i>	10
--------------------------------	----

Balans per 31 December 2025

ACTIVA	Ref.	<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
		€	€
<u>Vaste activa</u>			
Materiele vaste activa	1.	-	-
<u>Vlottende activa</u>			
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.	43.900	132.050
Liquide middelen	3.	247.952	324.616
Overlopende activa	4.	2.176	13.636
		<u>294.028</u>	<u>470.302</u>
PASSIVA	Ref.	<u>31 december 2025</u>	<u>31 december 2024</u>
		€	€
<u>Eigen vermogen</u>			
Algemene reserve	5.	97.615	(4.340)
Gerealiseerd resultaat		20.821	101.955
<i>Totaal eigen vermogen</i>		<u>118.436</u>	<u>97.615</u>
<u>Voorzieningen</u>			
Overige voorzieningen	6.	-	-
<u>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>			
Overige schulden	7.	175.592	372.687
		<u>294.028</u>	<u>470.302</u>

Overzicht van Baten en Lasten over 2025

		Realisatie 2025	Begroting 2025	Realisatie 2024
Ref.	€	€	€	€
Baten				
Bijdragen provincies	6.	792.000	792.000	800.000
Overige baten		2.676	0	1.415
Lasten				
Kosten bureau	7.	591.504	613.895	528.750
Kosten Bestuur	8.	54.986	57.234	53.222
Afschrijvingen materiële vaste activa	9.	0	0	1.220
Overige lasten	10.	128.553	120.871	116.675
Som der lasten		775.043	792.000	699.867
Financiële baten en lasten		1.188	0	407
Gerealiseerd resultaat		20.821	0	101.955

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

De Zuidelijke Rekenkamer is feitelijk en statutair gevestigd op John F. Kennedylaan 2, 5612 AB te Eindhoven en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 58959785.

Algemene toelichting

De activiteiten van de Zuidelijke Rekenkamer bestaan voornamelijk uit het onderzoeken van de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Noord-Brabant en Limburg.

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeenschappelijke regeling.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van Activa en Passiva alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en Lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat

jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarom verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden opgenomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeid gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaats vindt.

De waarderingsgrondslagen per onderdeel van de balans en het overzicht baten en lasten worden in het vervolg van de jaarrekening toegelicht.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals opgenomen in de Kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

- de rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties;
- de financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaarden criterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat.

Voor het voorwaarden criterium bestaat de norm uit het normenkader dat door het bestuur is vastgesteld. Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarvoor in een aantal scenario's in de Kadernota Rechtmatigheid 2025 geldt wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het bestuur zijn gemeld. Ten aanzien van het M&O criterium geldt dat de organisatie verantwoordelijk is voor het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik.

De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV. Dat betekent dat:

- een verantwoordingsgrens van 1% (zijnde € 7.750) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
- een rapporteringstolerantie van € 775 is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.
-

Technische correctie begroting 2025

In 2025 heeft het bestuur van de rekenkamer een technische correctie op de begroting vastgesteld, vanwege een optelfout in de posten. Een aantal subposten was niet goed opgeteld. Bij correcte optelling zou het totaal van de begroting uitkomen boven het taakstellend bedrag. Dit is aangepast door in de gecorrigeerde begroting de posten opleiding/training en diensten van derden neerwaarts aan te passen, waarvoor ruimte was. Deze technische correctie heeft geen gevolgen gehad voor het aan de Staten gecommuniceerde totaal van de begroting. Volstaan is daarom met de vaststelling van een addendum op de begroting, die is vastgesteld in de bestuursvergadering van november 2025 van de rekenkamer.

Toelichting op de balans en het overzicht baten en lasten

Materiele vaste activa

Alle materiele vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijks afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan een jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van de reserves is een zaak van het algemeen bestuur. Reserves worden onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra het algemeen bestuur aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een besluit van het algemeen bestuur genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overig lasten

Lasten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Taakvelden

Alle activiteiten van de Zuidelijke Rekenkamer bevinden zich in taakveld 1. Bestuur volgens de Bijlage Taakvelden provincies bij de Regeling vaststelling taakvelden en verstrekking informatie voor derden van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa

De mutaties in de materiële vaste worden als volgt weergegeven:

	Inventaris
	€
Boekwaarde per 1 januari 2025	<u>0</u>
Mutaties	
Afschrijvingen	<u>0</u>
Saldo mutaties	<u>0</u>
Boekwaarde per 31 december 2025	<u>0</u>

Vlottende activa

2. Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
<i>Vorderingen op openbare lichamen</i>		
Nog te ontvangen bedragen provincie Noord-Brabant	21.950	16.525
Nog te ontvangen bedragen provincie Limburg	21.950	16.525
Debiteuren	<u>0</u>	<u>99.000</u>
	43.900	132.050

3. Liquide middelen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Betaalrekening ABN-AMRO	113.116	290.965
Spaarrekening ABN-AMRO	<u>134.836</u>	<u>33.651</u>
	247.952	324.616

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de Zuidelijke Rekenkamer.

4. Overlopende activa

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van de volgende begrotingsjaren komen.	<u>2.176</u>	<u>13.636</u>

2.176 13.636

Vaste Passiva

5. Eigen vermogen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Algemene reserve	97.615	-4.340
Gerealiseerd resultaat	20.821	101.955
	<u>118.436</u>	<u>97.615</u>

6. Voorzieningen

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Overige voorzieningen	0	0
	<u>0</u>	<u>0</u>

De voorziening is in 2022 vrijgevallen

7. Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	31-12-2025	31-12-2024
	€	€
Crediteuren	0	16.504
Nog te ontvangen facturen Provincie Noord-Brabant	166.185	147.873
Vooruitontvangen facturen	0	0
Vooruitgefactureerde opbrengsten	0	198.000
Overige nog te betalen kosten	9.407	10.310
	<u>175.592</u>	<u>372.687</u>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

De Zuidelijke Rekenkamer is een huurovereenkomst aangegaan inzake een kantoorruimte die onderdeel uitmaakt van het pand gelegen aan John F. Kennedylaan 2 te Eindhoven. De huurprijs over 2024 bedraagt € 37.803. Het huurcontract is in december 2023 verlengd en heeft een looptijd van 1 januari 2024 tot en met 31 december 2029. Na het verstrijken van deze periode wordt de huurovereenkomst per 1 januari 2030 verlengd met vijf jaar. Beëindiging van de overeenkomst vindt plaats door opzegging tegen het einde van de huurperiode met inachtneming van een opzegtermijn van ten minste twaalf maanden.

De nieuwe huurprijs per 1 januari 2025 bedraagt € 31.540 op jaarbasis, exclusief servicekosten.

Toelichting op de baten en lasten

1. Bijdragen provincies

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
Bijdrage provincie Noord Brabant	396.000	396.000	400.000
Bijdrage provincie Limburg	396.000	396.000	400.000
	<u>792.000</u>	<u>792.000</u>	<u>800.000</u>

2. Kosten Bureau

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
Salariskosten bureau (inclusief werkgeversdeel)	577.550	591.353	512.796
Opleiding / training	932	7.112	2.185
Overige personeelskosten bureau	341	934	809
Reis- en verblijfskosten bureau	12.681	14.496	12.961
	<u>591.504</u>	<u>613.895</u>	<u>528.750</u>

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het boekjaar 2025 waren gemiddeld 6 werknemers werkzaam (5,3 fte)

3. Kosten bestuur

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
Vergoedingen bestuur	52.493	54.879	50.109
Reis- en verblijfskosten bestuur	1.561	1.856	1.747
Overige kosten bestuur	932	499	1.366
	<u>54.986</u>	<u>57.234</u>	<u>53.222</u>

4. Afschrijvingen materiële vaste activa

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
Afschrijvingen	0	0	1.220
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.220</u>

5. Overige lasten

	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
Inhuur (incl. accountantskosten)	37.975	35.601	29.691
Huisvestingskosten	43.093	49.409	55.899
Publicatie & communicatie	3.648	4.534	1.963
Kantoorkosten	28.730	24.343	24.295
Algemene kosten	15.108	6.984	4.797

6. Financiële baten en lasten

	128.553	120.871	116.645
	2025	Begroting 2025	2024
	€	€	€
Rentebaten	1.188	0	407
	1.188	0	407

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid van de directeur-secretaris

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijkt een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht de directeur-secretaris toe in hoeverre hij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met de door het bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en met de bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het bestuur vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag, omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het bestuur bepaald en bedraagt 1% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 7.750. De grondslag voor deze verantwoording is Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

De directeur-secretaris stelt vast dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV en op basis van de afspraken met het bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid.

Normering topinkomens

De Zuidelijke Rekenkamer valt niet onder de reikwijdte van de Wet normering topinkomens (WNT) vanwege de beperkte rechtspersoonlijkheid. Gedetailleerde informatie over de vergoedingen aan het bestuur en het salaris van de directeur-secretaris zijn daarom niet opgenomen in dit jaarverslag. Wel wil de rekenkamer melden dat de hoogte van de beloningen van bestuur en directeur-secretaris ruimschoots vallen binnen de grenzen van WNT, wat samenhangt met de koppeling aan het functiehuis en de beloningen van provincie Noord-Brabant. Dit laatste is ook vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling van de Zuidelijke Rekenkamer (artikelen 7 en 8).

Overige gegevens

Statutaire regeling inzake de resultaatsbestemming

In de statuten zijn geen regels opgenomen inzake de resultaatsbestemming.

Resultaatsbestemming

Het bestuur stelt voor het resultaat over 2025 ad € 20.821 toe te voegen aan de algemene reserve.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de Zuidelijke Rekenkamer te Eindhoven gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen van de Zuidelijke Rekenkamer op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. het overzicht van baten en lasten over 2025;
2. de balans per 31 december 2025;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de rechtmatigheidsverantwoording over 2025;
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de Zuidelijke Rekenkamer zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op EUR 15.500. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief de toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 en 3 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de EUR 1.550 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit het jaarverslag, waaronder het verslag van werkzaamheden en de paragrafen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag, in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie en het bestuur voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 alsmede van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen.

In dit kader is de directie tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiële betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Landgraaf, 15 april 2026
Kalnenek Accountants

Origineel getekend door drs. E.E.T.M. Kalnenek RA
Accountant Publieke Sector